

• Bewust en duurzaam investeren kan veel moois tot stand brengen

Steek uw geld in projecten die de leefomgeving beter maken

Allerlei nieuwe initiatieven tonen aan dat mensen best bereid zijn harde euro's te investeren in duurzame projecten.

Duurzaamheid
door Nol Verdaasdonk

Onlangs maakte het ABP - het grootste pensioenfonds van Nederland - bekend de beleggingsportefeuille te gaan vergroenen door zich terug te trekken uit bedrijven die onvoldoende duurzaam zijn. Dat valt niet los te zien van de inmiddels afgeblazen proefboringen van Shell in Alaska. Pensioendeelnemers proberen het ABP al lange tijd te bewegen richting een fosielvrije beleggingsportefeuille en dat begint eindelijk zijn vruchten af te werpen. Vanuit de samenleving groeit het bewustzijn dat waar wij ons geld in investeren, grote consequenties kan hebben aan de andere kant van de wereld.

Toch is ons financiële systeem nog altijd doordrongen van het rendementsdenken. Er wordt vooral gedacht in termen van economische groei, verdienmodellen en terugverdiëntijden. Dat rendementsdenken veronachtzaamt de sociale en ecologische dimensies van investeringen, met veel leed en ellende in de wereld tot gevolg. Een goede deal is immers een deal waaraan veel geld wordt verdiend, ook al is dat over de rug van werknemers in derdewereldlanden en ook al gaat dat ten koste van natuur en milieu.

Omgekeerd kan bewust en duurzaam investeren veel moois tot stand kan brengen, zoals goede arbeidsvoorwaarden, vitale natuur en een schoon milieu. Dat gaat echter niet vanzelf. Grote banken en bedrijven blijken hun investeringsbeleid slechts aan te passen na druk van buitenaf en dan nog slechts mondjesmaat. Uit de Eerlijke Bankenwijzer blijkt dat grote banken als ABN Amro, ING en de Rabobank zeer matig scoren op duurzaamheid, terwijl uit de Ranglijst Duurzame Elektriciteit van Natuur & Milieu blijkt dat energiereuzen als Essent en Nuon op zijn zachtst gezegd niet tot de kopgroep behoren als het gaat om duurzame energie. Hun investeringen hebben echter wel directe gevolgen voor onze leefomgeving. Van de megastallen die in Brabant door de Rabobank worden gefinancierd tot en met de kolencentrale die Essent in de Eemshaven heeft gebouwd: bedrijven verdienen eraan, maar burgers betalen de prijs in de vorm van stankoverlast, gezondheidsschade en een klimaatprobleem.

• 'In Boxtel wisten bewoners met behulp van crowdfunding zelfs 300.000 euro binnen te halen om het natuurgebied Dommelbimd op te kopen en zo te behoeden voor de ondergang.' foto Marc Bolsius

Een systeem krijg je helaas niet zomaar veranderd en dat geldt zeker voor ons financiële systeem. Het is een olietanker waar we met man en macht tegenaan moeten duwen om hem een klein beetje bij te sturen. Acties als 'ABP fosielvrij' zijn daarom belangrijk. Maar een olietanker blijft een smerig ding en daarom zie je mensen in toenemende mate het systeem omzeilen. Want als het financiële systeem niet meer ten dienste staat van de samenleving, dan kunnen we met elkaar ook een nieuw systeem bouwen. Dat is precies wat je ziet gebeuren bij burgers en bedrijven die duurzame ideeën willen realiseren, maar daarvoor niet de financiering krijgen van banken omdat de rendementen te laag zijn of de risico's te hoog.

•••
Een financieel systeem dat niet ten dienste staat van de samenleving tekent zijn eigen doodvonnis

Dat er best vraag is naar duurzame investeringen toont de Vegetarische Slager aan. Binnen no time hadden ze met zelf uitgegeven obligaties 1,5 miljoen euro opgehaald voor een nieuwe fabriek in Breda. Of neem Tuin de Es in Haaren die aandelen uitgeeft aan mensen die willen investeren in een biologische tuinderij. Het rendement wordt uitbetaald in de vorm van groente en fruit van het land. In Boxtel wisten bewoners met behulp van crowdfunding zelfs 300.000 euro binnen te halen om het natuurgebied Dommelbimd op te kopen en zo te behoeden voor de ondergang. Het zijn initiatieven die aantonen dat mensen bereid zijn harde euro's te investeren in duurzame projecten. Het laat bovendien zien dat een ander financieel systeem wel degelijk mogelijk is.

Ook gemeenten en provincies zien (weer) in dat financieel rendement niet allesbepalend mag zijn. Het Groen Ontwikkelingsfonds van de provincie Noord-Brabant probeert bijvoorbeeld gronden te verwerven om een aaneengesloten natuurnetwerk in Brabant te realiseren. De overheid doet een halve duit in het zakje, maar de andere helft moet vanuit de samenleving komen. De gemeente Tilburg verstrekt duurzaamheidsleningen aan inwoners die hun huis energiezuiniger willen maken. De rente is laag en de lening verdient zichzelf snel terug door een lagere energierekening.

Ook de Brabantse Milieufederatie zit niet stil. Wij onderzoeken momenteel of het mogelijk is om gemeenten te verleiden een deel van hun gronden in te zetten om duurzame landbouw mogelijk te maken. Boeren die het anders willen doen zitten immers vaak in de wurggreep van banken die snel rendement willen zien, waardoor schaalvergroting en intensivering de enige uitweg lijkt. Door minder pacht te vragen, kunnen gemeenten boeren stimuleren met

andere vormen van landbouw te experimenteren. Dat levert gezonder voedsel op en kan op termijn leiden tot een Brabant zonder megastallen. Ook dat zal niet zonder slag of stoot gaan, maar is uiteindelijk onvermijdelijk. Want een financieel systeem dat niet ten dienste staat van de samenleving tekent zijn eigen doodvonnis.

Nol Verdaasdonk is directeur van de Brabantse Milieufederatie

Warandelezing 2015

Duurzaam investeren

Hans Biemans
Hoofd duurzaamheid
Rabobank

Nieuwe vormen van financiering stimuleren de ontwikkeling van energiezuinige woningen en andere duurzame projecten. Banken zien toekomst in groene obligaties en burgers helpen elkaar via crowdfunding.

Woensdag 4 november
Aanvang 19.30 uur
Ontvangst met koffie 19.00 uur
Zaal DZ2, Warandegedebouw, Tilburg University
TOEGANG GRATIS

Aansluitend vertelt **Toine Coojmans** over het succes van crowdfunding in het project Dommelbimd in Boxtel

Georganiseerd door:
Brabants Dagblad, Brabantse Milieufederatie, Tilburg Sustainability Centre en Academic Forum van Tilburg University